

Govor Josipa Juraja Strossmayera u Vatikanu 1870.

Ponedjeljak, 27 Listopad 2008

Ni ocm ne zovite nikoga na zemlji jer jedan je Otac vaš - onaj na nebesima. (Matej 23:9)

Govor Josipa Juraja Strossmayera (1815-1905) u Vatikanu povodom proglašenja dogme o papinoj nezabludivosti na 1. vaticanskom koncilu

Prešasni oševi i brašo: Iako s mirnom i slobodnom savijesti pred Bogom koji živi i vidi me, ipak sa strepnjom, otvaram svoja usta u vašoj prisutnosti na ovom zboru. Otkada sjedim ovdje s vama, pratim s pozornošæu govore održane ovdje u dvorani, nadajuši se svim srcem da æe zraka svijetla odozgo siši i prosvijetliti oši mog razumijevanja i dozvoliti mi da odobrim propise ovog svetog ekumenskog Koncila sa savršenim poznavanjem slušaja.

Proušavanje Starog i Novog Zavjeta

Obuzet osješajem odgovornosti, zbog kojeg æu odgovarati Bogu, odredio sam sebi proušavanje Staroga i Novog Zavjeta i to sa najvešom ozbiljnošæu i pažnjom, i zapitao sam ove prešasne spomenike istine da mi obznane je li Sveti Papa, koji ovdje predsjedava zaista nasljednik Sv.Petra, namjesnik Kristov i nepogrešivi crkveni otac. Kako bih razrješio ovo znašajno pitanje, bio sam primoran ignorirati sadašnje stanje stvari, i prenjeti se umom, s bakljom evanđelja u svojoj ruci, u dane kada nije bilo ni Ultramontanizma (1), ni Galikanstva (2) i kada je Crkva za svoje oce imala Sv.Pavla, Sv.Petra, Sv.Jakova i Sv.Ivana, oce kojima nitko ne može zaniijekati njihov božanski autoritet, a da ne posumlja u ono što nas uši Sveta Biblija, koja je preda mnom i koju je Trentski Koncil proglasio pravilom vjere i morala.

(1)Ultramontanizam: pokret 19.stolješa koji je zastupao centralizaciju sve moši i autoriteta u papi, tako da svi politički, intelektualni i religiozni stavovi rimokatolika budu određeni Rimom. Ultramontanizam je bio usvojen Vatikanskim koncilom 1870. Iako je II Vatikanski koncil (1962.-1965.) trebao okrenuti rimsku Crkvu prema decentralizaciji, Ultramontanizam još uvelike vlada.

(2)Galikanizam: Otpor papinskom prodiranju ili dominaciji u Francusku.

Zatim sam otvorio ove Svete stranice. Pa, (hošu li se usuditi to reši?) nisam našao ništa što ni izbliza, a ni izdaleka potvršuje mišljenje Ultramontana. Štoviše na moje veliko iznenašenje, u apostolsko doba, ne nalazim nikakvo pitanje papinstva, nasljednika Sv.Petra i namjesnika Isusa Krista, ništa više nego Muhameda koji tada nije postojao. Vi, monsinjore Manning, æete reši da bogohulim, vi monsinjore Fie da sam lud. Ne, monsinjori, ja ne bogohulim i nisam lud. Sad, prošitavši šitav Novi Zavjet, izjavljujem pred Bogom (sa rukom uzdignutom prema tom velikom raspelu) da nisam pronašao nikakav trag papinstva kakvo postoji u ovom trenutku. Nemojte mi uskratiti vašu pažnju, prešasna brašo, i sa vašim mrmljanjem i prekidima nemojte opravdati one koji kao otac Hyacinthe kažu da je ovaj Koncil ništa, veš da su naši glasovi ovdje od pošetka određeni od vlasti. Kad bi to bio slušaj, ovaj skup, u koji su uperene oši cijelog svijeta, upao bi u najsrमतniji nepovjerenje. Ukoliko ga želimo napraviti velikim, moramo biti slobodni. Zahvaljujem njegovoj Visosti monsinjoru Dupanloupu, za znak odobravanja koji mi daje glavom: ovo mi daje hrabrosti da nastavim.

Isus nije dao nikakvu prevlast Petru

Ëitajuši dalje Svete Knjige sa pozornošæu kojom me osposobio gospodin, nisam našao ni jedno poglavlje, niti jedan mali stih u kojem Isus Sv.Petru daje prevlast nad apostolima, njegovim suradnicima. Ako je Šimun, Jonin sin, bio ono što mi smatramo njegovom Svetosti Piom IX danas, divno je što mu nije rekao: 'Kada ja uzašem do svog Oca, svi morate slušati Petra kao mene. Ja ga uspostavljam svojim namjesnikom na zemlji.'

Ne samo da Krist ne govori ništa o tome, nego uopše ne misli da bi crkvi trebao dati glavu. Kada obešaje svojim apostolima da æe suditi 12 izraelskih plemena (Matej,19:28), obešaje im 12 prijestolja, jedno za svakoga, bez govora o tome da bi jedno bilo uzvišenije od drugih - a pripadalo bi Petru. Zsigurno, da je želio da to tako bude bio bi to i rekao! Što zakljušujemo iz ove rešenice? Logika nam govori da Krist nije želio ušiniti Sv.Petra glavom apostolskog zbora. Kad je Krist poslao apostole da osvoje svijet, svima je dao obešanje Duha Svetog. Dozvolite mi da ponovim: da je želio uspostaviti Petra za svojeg namjesnika, bio bi mu dao zapovjedništvo nad Njegovom duhovnom vojskom. Krist je kao što kaže Sveto Pismo – zabranio Petru i njegovim sudruzima da vladaju ili da primjenjuju vlast ili da imaju autoritet nad vjernima kao pognaski kraljevi (Luka,22:25). Da je Sv. Petar bio izabran za papu, Isus ne bi tako govorio; veš kao što naša tradicija govori, papinstvo u svojim rukama drži dva maša, simbole duhovne i svjetovne moši.

Jedna stvar me zaista iznenadila. Premešuši je u svojoj glavi, rekao sam sebi, da je Petar bio izabran za Papu, bi li njegovim suradnicima bilo dozvoljeno poslati ga sa Sv.Ivanom u Samariju da navješta evanđelje Sina Božjega? Što bi vi mislili, prešasna brašo, ako bi mi sada u ovom trenutku dozvolili to sebi i poslali njegovu Svetost Pia IX i njegovu excelenciju monsinjora Plantiera da idu Patrijarhu u Konstantinopol tražiti od njega da stane na kraj istošnom raskolu?

Ali tu je jedna još vašija šinjenica. Ekumenski Koncil je održan u Jeruzalemu kako bi se odlušilo o pitanjima koja djele vjerne. Tko bi bio sazvao ovaj Koncil da je Sv.Petar bio Papa? Sv.Petar. Pa, ništa od ovog se nije zbilo. Apostol je sudjelovao na koncilu, kao i ostali, mešutim nije on bio taj koji ga je sazvao veš Sv.Jakov, i kada su odluke bile

objavljene, bilo je to u ime apostola, starješćina i braće (Djela 15). Radimo li tako i mi u našoj Crkvi? Što vi preispitujem, prećasna braćo, to sam vi uvjeren da u Svetom Pismu Jonin sin ne izgleda kao prvi.

Pavao i apostoli šute o papinstvu

Sad, dokle, mi ućimo da je Crkva izgraćena na Sv.Petru, Sv.Pavao (ćiji autoritet je van sumnje) kaće u svojoj poslanici Efećanima 2:20, da je izgraćena na temelju apostola i proroka s Isusom Kristom kao glavnim ugaonim kamenom. Isti apostol toliko malo vjeruje u nadmoć Sv.Petra da otvoreno krivi one koji tvrde, mi smo Pavlovi, a mi Apolonovi (1.Korinćanima 1:12), kao i one koji kaću, mi smo Petrovi (Kefini).

Tako, ukoliko je posljednji apostol bio namjesnik Kristov, Sv.Pavao bi sigurno pripazio da ne ukori tako strogo one koji su pripadali njegovim suradnicima. Isti apostol, nabrajajući slućbe u Crkvi, spominje apostole, proroke, evangeliste, pastire i ućitelje. Da li bi onda trebali vjerovati, prećasna braćo, da bi Sv.Pavao, veliki apostol poslan poganima, jednostavno zaboravio prvu od ovih slućbi, papinstvo, da je papinstvo bilo boćanski status? Zaboravnost mi se ućinila toliko nemogućom, isto kao da povjesnićar ovog koncila ne spomene ni jednom rijećju njegovu svetost Pia IX. (Nekoliko glasova: 'Tišćina, heretiće, tišćina!') Smirite se braćo moja, joćam; nisam zavrćio. Zabranjujući mi da nastavim, pokazujete svijetu da ste u krivu zatvarajući usta najmanjem ćlanu ovog skupa.

Nastavljam. Apostol Pavao ne spominje ni u jednom od svojih pisama upućenim raznim crkvama, Petrovo prvenstvo. Da je to prvenstvo postojalo, jednom rijećju, da je Crkva u svom tijelu imala vrhovnu glavu, nepogrećivu u naućavanju, zar bi to veliki apostol poganima bio zaboravio spomenuti? Što govorim? On bi zasigurno bio napisao dugo pismo o ovoj svevaćnoj temi. Bi li onda, kao ćto je i bilo kada je uspostavljena krćanska doktrina, bila zaboravljena osnova, kljuć?

Sada, ukoliko ne drćite apostolsku crkvu heretićkom (ćto nitko od nas ne bi poćelio, niti se usudio reći), moramo priznati da Crkva nikada nije bila ljepća, ćistija, ni svetija nego u danima kada nije bilo pape. (Uzvici: 'Nije istina!; Nije istina!') Neka moninjor di Laval ne govori 'Ne' jer ako bi se tko od vas, moja prećasna braćo, usudio misliti da je Crkva koja danas ima papu kao svoju glavu, vi ućeri, ili je ćistija u svojem moralu od apostolske Crkve, neka to kaće otvoreno u lice svijetu, jer ovdje je centar iz kojega naće rijeći lete od pola do pola.

Nastavljam. Ni u spisima Sv.Pavla, Sv.Ivana ni Sv.Jakova nisam naćao ni traga ni sjemena papinske moći.

Sv.Luka, povjesnićar misionarskih napora apostola, ne govori nićta o ovoj vaćnoj temi. Šćtinja ovih svetih ljudi, ćiji spisi ćine dio Kanona, boćanski nadahnutog Pisma, mi se ućinila kao opterećenje i u biti nemogućom. Da je Petar bio papa, bila bi ta šćtinja potpuno neopravdana, kao da je Thiers piću povijest Napoleona Bonapartea izostavio naslov cara.

Vidim ovdje pred sobom ćlana ovog skupa koji kaće upirući svoj prst u mene: 'Evo raskolnićkog biskupa koji se uvukao meću nas pod laćnim bojama.' Ne, ne, moja prećasna braćo, ja nisam ućao na ovaj skup kao lopov, kroz prozor, nego kroz vrata, kao i vi. Moj naslov biskupa mi je dao to pravo, kao ćto me moja krćanska savjest tjera da govorim i kaćem to vjerujem da je istinito.

Ono ćto me njaviće iznenadilo, i ćtoviće ćto se moće demonstrirati, je šćtinja Sv.Petra. Da je apostol bio ono ćto mi tvrdimo – tj. namjesnik Isusa Krista na zemlji – zasigurno bi to i znao. Da je to znao, kako to da se ni jednom nije postavio kao papa?

Mogao je to ućiniti na dan Pentekosta, kada je izrekao svoju prvu propovijed, ali nije; ni u dvama pismima upućenim Crkvi takoćer. Moćete li zamisliti takvog papu, moja prećasna braćo, ako je Sv.Petar bio papa? Sada, ukoliko ћelite ustrajati na tome da je on bio papa, prirodna posljedica je da morate ustrajati u tome da je on bio nesvjestan te ćinjenice.

Sada molim, tko god ima glavu da misli i um da razmićlja, jesu li ove dvije pretpostavke moguće?

Da se vratim, dok je apostol živio, Crkva nikada nije mislila da bi mogao postojati papa; da bi se ustrajalo na suprotnome, svi sveti spisi bi morali biti ignorirani u potpunosti.

Petar u Rimu – 'Smješćna legenda'

Ali sa svih strana se govori, zar nije Sv.Petar bio u Rimu? Zar nije bio razapet glavom nadolje? Zar nisu propovjedaonice s kojih je naućavao, oltari s kojih je izgovarao misu, u ovom vjećnom gradu?

Boravak Sv.Petra u Rimu, moja prećasna braćo, oslanja se samo na tradiciju, ali da je i bio rimski biskup, kako iz toga biskupovanja moćete dokazati njegovu prevlast?

Scaliger, jedan od najućenijih ljudi, nije se ustrućavao reći da bi se biskupovanje i boravak Sv.Petra u Rimu trebalo

tretirati kao smiješna legenda. (Ponavljani uzvici: 'Zatvorite mu usta, zatvorite mu usta, prisilite ga da siđe s propovjedaonice.')

Prečasna braćo, ja sam spreman utjeti, ali nije li bolje, na saboru kao to je naš, sve provjeriti, kao to apostol nalaže, a to je dobro zadržati? Mi imamo diktatora, pred kime se mi – čak i njegova svetost Pio IX – moramo poniziti, utjeti i pognuti glave. Taj diktator je – prosto. Ovo nije legenda koja može biti oblikovana kako lončar oblikuje glinu, nego kao dijamant koji urezuje u staklo ono to ne može biti ponijeno. Do sada sam se oslanjao samo na nju, i ako nisam našao ni traga papinstvu u apostolskim danima, krivica je njezina, ne moja. Želite li me staviti u poziciju optuženoga za izmišljotine? Izvolite to učiniti, ako možete.

Čujem zdesna, netko govori ove riječi: 'Ti si Petar, i na toj stijeni sagradit ću moju Crkvu.' Odgovorit ću na ovaj prigovor odmah, moja prečasna braćo, ali prije nego to učinim, želim vam prezentirati rezultate mojih povjesnih istraživanja.

Nikakvog pape u prvih četiri stoljeća

Ne našavši traga papinstvu u apostolskim knjigama, rekao sam sebi; ono to tražim, našli ću u crkvenim analizama.

Pa, da vam iskreno kažem – tražio sam papu u prvih četiri stoljeća, i nisam ga našao. Nitko od vas, nadam se, neće sumnjati u autoritet svetog biskupa iz Hippa, velikog i blagoslovljenog Sv. Augustina.

Ovaj pobožni crkveni otac – čak i slava katoličke crkve, bio je tajnik na Melvienskom koncilu.

U dekretima ove prečasne skupštine, nalaze se ove značajne riječi: 'Tko god se želi obratiti onima preko mora, neće biti primljen od nikoga u Africi u zajedništvo (prijeest)'. Afrički biskupi priznavali su rimskog biskupa tako malo, da bi kaznili izopćenjem sve one koji bi to učinili. Ovi isti biskupi, na VI koncilu u Kartagi, održanom pod Aurelijem, biskupom tog grada, napisali su Celestinu, rimskom biskupu upozorenje da ne prima prizive biskupa, svećenika ili redovnika Afrike; i da ne bi trebao slati višestranika ili službenika; i da ne bi trebao uvoditi ljudski ponos u Crkvu.

Da je rimski patrijarh od najranijih vremena pokušavao privući sebi sav autoritet, očita je činjenica, ali je jednako očito i da nije imao prevlast koju mu dodjeljuju Ultramontani.

Da ju je imao, bi li se afrički biskupi – Sv. Augustin, prvi među njima, usudili zabraniti žalbe na njihove propise njegovom vrhovnom sudu? Ispovjedam, bez poteškoća, da je rimski patrijarh držao prvo mjesto. Jedan od Justinijanovih zakona kaže: 'Odredimo, prema definiciji četiri Koncila, da je Sveti papa antičkog Rima bio prvi među biskupima i da će nadbiskup iz Konstantinopolja, koji je novi Rim, biti drugi.'

Pokloni se onda pred moć koju ima papa – reći ćete mi. Nemojte brzati sa zaključkom, moja prečasna braćo, budući da je na licu Justinijanovog zakona zapisano 'od reda nadbiskupske stolice'. Predsjedništvo je jedna stvar, moć sudske vlasti nešto drugo. Na primjer, prepostavimo da je u Firenzi skup svih biskupa Kraljevstva. Predsjedništvo bi bilo dato nadbiskupu iz Firenze, kao naš; to bi među istočnjacima bilo dodjeljeno patrijarhu iz Konstantinopolja, a u Engleskoj bi bilo dodjeljeno nadbiskupu od Canterburyja. Ali, ni prvi, ni drugi, ni treći ne bi mogao imati sudsku vlast nad kolegama iz položaja koji mu je dodjeljen.

Važnost rimskih biskupa nije proizlazila iz božanske snage, nego iz važnosti grada u kojemu su bili ustoličeni. Monsinjur Darboy (u Parizu) nije nadređeni po položaju biskupu od Avignona, ali usprkos tome, Pariz mu daje važnost koju ne bi imao da mu je palača umjesto na obali Saine, bila na obali Rhone. To to vrijedi u crkvenim krugovima isto je i u civilnim i političkim krugovima: perfekt u Rimu nije veći perfekt od onoga u Pisi, ali civilno i politički, on ima veću važnost.

Rekao sam da od najranijih vremena, Patrijarh Rima ima želju za potpunom vlašću nad crkvom. Nažalost, zamalo je to postigao, ali nije uspio u svojim nastojanjima jer je Car Teodozije II izdao zakon po kojemu je određeno da Patrijarh iz Konstantinopolja ima istu vlast kao i onaj iz Rima (Leg. cod. de sacr., etc.) Očevi vjere iz Kalcedona stavljaju biskupe novog i starog Rima u isti položaj po pitanju svih stvari, čak i svećeničkih (Can. 28). Naš Koncil u Kartagi zabranio je svim biskupima da uzimaju titule kneževa biskupa ili vladara biskupa. Naš se tiče naslova univerzalnog biskupa, kojeg su pape uzele kasnije, Sv. Grgur I, smatrajući da se njegovi nasljednici nikada ne bi htjeli kititi tim imenom, napisao je ove poznate riječi: 'Nijedan od mojih prethodnika nije pristao uzeti to svjetovno ime jer kada patrijarh daje sebi ime Univerzalni, titula patrijarha gubi na ugledu. Zato neka bude daleko od kršćana da žele sebi davati takva imena i nazive koji tete ugledu njihove braće.' Riječi Sv. Grgura su upućene kolegama iz Konstantinopola, koji su zastupali prvenstvo u crkvi. Papa Pelagius II naziva Ivana, Biskupa iz Konstantinopolja, koji je težio visokom položaju među svećenicima, 'bezbožnim i svjetovnim'.

'Ne težite', rekao je 'sveopćem naslovu koji Ivan prisvojio nezakonito. Neka ni jedan patrijarh ne uzme ovo svjetovno ime jer kako možemo ne očekivati razne nevolje ako se takvi elementi stvaraju među svećenicima. Snaći će ih ono i to im

je bilo proreèeno: On je kralj sinova ponosa' (Pelagije II, Lett.13). Ne dokazuju li ovi autoriteti (a mogu dodati još i stotinjak iste važnosti), jasno kao podnevno sunce, da su prve rimske pape tek puno kasnije bili priznati kao sveopæi biskupi i crkveni glavari? S druge strane, tko ne zna da, od godine 325. kada je održan prvi Koncil u Nici, sve do 580. godine kada je održan drugi ekumenski koncil u Konstantinopolju, među više od 1109 biskupa koji su prisustvovali na prvih šest Koncila nije bilo više od devetnaest zapadnjaèkih biskupa? Tko ne zna da su vladari sazivali Koncile bez informiranja, a ponekad i protiv volje rimskog biskupa? - da je Hosius, Biskup iz Kordobe presjedao na prvom Koncilu u Nici i da je redigirao kanone istoga. Isti Hosius je kasnije presjedao na Koncilu u Sardici, iskljuèujuæi papinske izaslanike rimskog biskupa Juliusa.

Ti si Petar

Ali, dosta o tome, moja preèasna braæo; sada æu govoriti o velikom argumentu – stijeni (petra, grè.) - kojeg ste ranije spomenuli – za uspostavljanje prvenstva rimskog biskupa. Ako je to toèno, raspravi bi bio kraj, ali naši oèevi - a oni su zacjelo nešto znali - nisu o tome imali isto mišljenje kao mi. Sv.Æiril u svojoj èetvrtoj knjizi o Trojstvu kaže 'Mislim da pod stijenom morate misliti na nepoljuljanu vjeru apostola'. Sv.Hilarije, Biskup iz Poatjea u svojoj drugoj knjizi o Trojstvu kaže 'Stijena (petra) je blagoslovljena i jedina stijena vjere ispovjedane iz usta Sv.Petra' i u šestoj knjizi o Trojstvu, on kaže 'Na ovoj stijeni ispovjedanja vjere sagraðena je crkva.' 'Bog', kaže Sv.Jerom u svojoj šestoj knjizi o Sv.Mateju, 'je zasnovao svoju crkvu na ovoj stijeni, a po toj stijeni je i apostol Petar dobio ime.' Poslije njega Sv.Chrysostom kaže u svojoj pedeset i treæoj propovjedi o Sv.Mateju, 'Na ovoj stijeni ja æu izgraditi crkvu – to znaèi na vjeri ispovjedanja.' Sada, što je to ispovjedanje apostola? To je bilo ovo: 'Ti si Krist, Sin Boga živoga.' Ambroz, Sveti Nadbiskup Milana (o drugoj glavi Efežanima), Sv.Bazil iz Selucija i oèevi kalcedonskog Koncila, pouèavaju upravo istu stvar. Od svih doktora kršæanske prošlosti, Sv.Augustin zauzima jedno od prvih mjesta po znanju i svetosti. Poslušajte što on piše u svojoj drugoj raspravi o 1.Ivanovoj poslanici, 'Što znaèe rijeèi: “Izgradit æu svoju crkvu na toj stijeni?” Na toj vjeri, na tome što kaže, “Ti si Krist, sin Boga živoga”.' U toj raspravi o Sv.Ivanu nalazimo najznaèajnu frazu: 'Na ovoj stijeni koju si ti ispovjedio, ja æu izgraditi svoju crkvu, buduæi da je Krist bio stijena.' Veliki biskup nije baš vjerovao da je crkva bila izgraðena na Sv.Petru, tako da je rekao ljudima u svojoj trinaestoj propovijedi 'Ti si Petar, i na toj stijeni (petra) koju si ti ispovjedio, na toj stijeni koju si spoznao govoreæi, “Ti si Krist, Sin Boga živoga”', ja æu sagraditi svoju crkvu – na meni samome koji sam Sin Boga živoga: izgradit æu je na meni, ne mene na tebi.' Ovako kako je Sv.Augustin mislio o ovom proslavljenom odlomku, mislio je i sav kršæanski svijet tog vremena.

Zato da zakljuèimo, ja utvrðujem (1) da je Isus dao apostolima istu moæ koju je dao Sv.Petru, (2) da apostoli nikad nisu priznali Sv.Petra namjesnikom Isusa Krista i nepogrešivim uèiteljem crkve, (3) da Sv.Petar nikada nije pomislio da bude papa i da se nikada nije ponašao kao papa, (4) da je Koncil u prva èetiri stoljeæa, iako je priznavao visoki poloæaj rimskog Biskupa u crkvi na raèun Rima, dao mu naziv preuzvišeni, samo kao èast, nikad kao moæ ili zakonsku vlast, (5) da Sveti oci u poznatom poglavlju 'Ti si Petar i na toj stijeni sagradit æu svoju crkvu' nikada nisu shvaæali da je crkva graðena na Petru (super Petrum) nego na stijeni (super petram) odnosno ispovijedanju vjere apostola. Zakljuèujem, pobjedonosno, s povješæu, s razumom, logikom, sa zdravom pameæu i kršæanskom savješæu da Isus Krist nije povjerio nikakvu vladavinu Sv.Petru i da su biskupi Rima postali crkveni vladari èestim prisvajanjem svih prava episkopata (Glasovi: 'Tišina, besramni protestantu! Tišina!')

Ne, ja nisam besramni protestant. Povijest nije ni katolièka, ni anglikanska, ni kalvinistièka, ni luteranska, ni armenska, ni krivovjerna grèka, ni talijanska, papinska. Ona je ono što je, nešto jaèe od svih vjeroispovijesti, Kanona, i ekumenskih Koncila. Pišite protiv toga, ako se usuðujete, ali ne možete je uništiti kao što ni izvaðena cigla iz Koloseuma neæe uzrokovati da se on sruši. Ako sam rekao nešto što povijest pokaæe krivim, dokaæite mi poviješæu i bez trenutka premišljanja, ja æu se èasno isprièati; ali budite strpljivi i vidjeti æete da nisam rekao sve što sam mogao ili trebao; pa makar me i pogrebna povorka èekala na mestu Sv.Petra, neæu šutiti i imam obavezu iæi dalje. Monsinor Dupanlop u svom slavnom osvrtu na ovaj vatikanski Koncil je rekao i to s razlogom, da ako proglasimo Pia IX nepogrešivim, neizostavno moramo, po prirodi logike, smatrati da su i svi njegovi prethodnici takoðer bili nepogrešivi.

Papinske greške i proturjeèja

Dakle, preèasna braæo, ovdje povijest diæe svoj glas da nas uvjeri da su neki pape zgriješili. Vi se možete buniti protiv toga ili poricati, kako vam drago, ali ja æu to dokazati.

Papa Viktor (192.) je najprije odobravao Montanizam, a zatim ga je osudio. Marcellimus (269.-303.) je bio idolopoklonik. Ušao je u Vestin hram i ponudio tamjan boginji. Reæi æete da je to bio trenutak slabosti, ali ja vam odgovoram, namjesnik Isusa Krista bi prije umro nego postao izdajnik. Liberius (358.) se sloæio s prokletstvom Athanasiusa i priznao Arianizam kako bi se mogao vratiti iz progonstva i ponovno uspostaviti svoju nadbiskupiju. Honorije (625.) je ustrajao u monotelithism-u: Otac Gratry je to dokazao primjerom. Gregory I (590.-604.) naziva svakog tko uzima ime Univerzalni biskup antikristom, a suprotno Boniface III (607,8) prisiljava oceubojicu cara Phocasa da mu prizna tu titulu. Paschal II (1099.-1118.) i Eugenius III (1145.-1153.) dozvoljavaju dvoboje, Julius II (1059.) i Pio IV (1560.) ih zabranjuju. Eugenius IV (1431.-1439.) priznaje baselski Koncil i obnovu kaleæa u crkvi Bohemia; Pio II (1458.) je obnovio povlastice. Hadrian II (867.-872.) je proglasio valjanima civilne brakove, Pio VII (1800.-1823.) ih je osudio; Sixtus V (1585.-1590.) je tiskao

Bibliju i papinskom bulom preporučio da se čita, a Pio VII je osudio čitanje Biblije. Clement XIV je ukinuo red Jezuita, dozvoljen od Pavla III, a Pio VII ga ponovno uspostavlja.

Ali zašto tražiti tako davne dokaze? Zar nije naš sveti Otac ovdje prisutan, u svojoj buli koja daje pravila za ovaj Koncil, u slučaju njegove smrti dok još sjedi, ukinuo sve što je u prosluti moglo biti protivno tome (buli), čak i onda kad je proizlazilo iz odluke njegovih prethodnika? I svakako ako je Pio IX govorio 'ex-cathedra' to nije iz dubine svog groba kada nameće svoju volju crkvenim glavarima.

Nikada ne bih završio, moja prećasna braćo, ako bih iznosio pred vaše oči sve kontradikcije papa u njihovim učenjima. Ako stoga proglašavate nepogrešivost aktualnog pape, morate ili dokazati, što je nemoguće, da pape nikada nisu proturječili jedan drugome, ili morate izjaviti da vam je Duh Sveti objavio da papinska nepogrešivost datira od 1870. Jeste li dovoljno smioni da to učinite?

Možda ljudi mogu biti ravnodušni i ne obraćati pažnju na teološka pitanja koja ne razumiju i u kojima ne vide važnost, ali iako su ravnodušni na principe, ne mogu biti ravnodušni na činjenice. Stoga, nemojte se zavaravati. Ako prihvaćate dogmu o papinoj nepogrešivosti, protestanti, naši protivnici, će dobiti prednost u našem sukobu tim prije što je povijest na njihovoj strani dok mi imamo samo naš vlastito poricanje protiv njih. Što im možemo reći kada nam pokažu sve rimske biskupe od dana Luke do njegove svetosti Pija IX? Ah! da su svi bili kao Pio IX, mi bismo slavili, ali na žalost, to nije tako. (Uzvici: 'Tišina, tišina, dosta, dosta!')

Ne viđete velečasnih! Platiti se povjesti znači držati sebe svladanim., tovi, da pustite svu vodu Tibera preko nje ne biste bili u stanju izbrisati ni jednu stranicu.

Pustite me da govorim i ja ću biti što je moguće kraći po ovoj važnoj temi. Papa Virgilius (538.) je kupio papinstvo od Belisauriusa, namjesnika cara Justiniana. Istina je da je prekršio obećanje i nikad ga nije platio. Je li to po crkvenim pravilima način za obvezivanje papinskoj kruni? Drugi kalcedonski Koncil je to službeno osudio. U jednom od njegovih kanona možete pročitati da 'ako biskup dobije svoje biskupstvo novcem, treba ga izgubiti i biti obećan'. Papa Eugenije III (IV u originalu) (1145.) je imitirao Virgilija. Sv. Bernard, svijetla točka svog vremena, kori papu govoreći mu 'Može li mi pokazati u ovom velikom gradu Rimu ikoga tko će te prihvatiti kako papu, ako u zamjenu ne dobije zlato ili srebro?'

Prećasna moja braćo, hoće li papa koji uspostavi banku na vratima hrama biti nadahnut Duhom Svetim? Hoće li on imati ikakvo pravo poučavati o nepogrešivosti crkve? Vama je poznata povijest Formosusa suviše dobro da bih ja bilo što dodavao. Stjepan XI je tražio da njegovo tijelo obučeno u papinsku odjeću ekshumira; tražio je da se prsti koje je koristio za davanje blagoslova odsijeku i bace u Tiber izjavljujući da je bio krivokletnik i nezakonit. Zatim ga je narod zatvorio, otrovali su ga i zadavili. pogledajte kako su stvari bile popravljene; Romanus, nasljednik Stjepana, a poslije njega Ivan XI su obnovili uspomenu na Formosusa.

Ali vi ćete mi reći da su to priče, ne povijest. Priče! Pođite monsinjori u vatikansku biblioteku i pročitajte što veli Platina, povjesničar papinstva i Baraniusovi ljetopisi (A.D. 897). Ovo su činjenice koje bismo zbog časti Svete Stolice trebali zanemariti, ali ako to određuje dogmu koja može uzrokovati raskol u našoj sredini, je li ljubav koju imamo za našu prećasnu majku crkvu, katoličku, apostolsku i rimsku, ta koja nalaže da šutimo o tome?

Papinski grijesi i ispadi

Nastavit ću. Učeni kardinal Baronije, kad govori o papinskom sudu, kaže (obratite pažnju, moja presveta braćo, na ove riječi): 'Kakva je rimska crkva u to vrijeme? Kako je poročna! Kurtizane su vladale Rimom! One su bile te koje su davale, mijenjale i oduzimale biskupsku čast; i što je strašno reći, one su svoje ljubavnike, lažne pape, postavljale na tron Sv. Petra' (Baronije A.D. 912). Reći ćete, to su bili lažni pape, ne pravi; neka je tako, ali u tom slučaju, ako je papinska stolica Rima bila pedeset godina okupirana anti-papama, kako bi opet uhvatili nit papinskog nasljeđa? Je li crkva bila u stanju najmanje stoljeće i pol i bez glave i zatim pronaći sebe bez vodstva?

Gledajte: najveći broj ovih anti-papa se pojavljuje na rodoslovnom stablu papinstva; i mora biti da je to apsurd koji je Baronije opisao; jer se Genebrado, veliki ulizica papa, usudio reći u svojim Kronikama (A.D. 901) 'Ovo je stoljeće nesretno, jer u skoro 150 godina pape su odbacili sve vrline prethodnika i postali otpadnici, ne apostoli.' Mogu misliti kako se slavni Baronije crvenio kad je pričao o djelima ovih rimskih biskupa. Ako govorimo o Ivanu XI (931.) rođenom sinu pape Sergija i Marozije, on je napisao ove riječi u svojim ljetopisima: 'Takav monstrum je sramotno gazio svetu rimsku crkvu'. Ivan XII (956.) je izabran za papu sa osamnaest godina, a pod utjecajem kurtizana nije bio ni malo bolji od svojih prethodnika.

Žao mi je, preuzvišena braćo, što sam uzburkao toliko prljavštine. Neću govoriti o Alexanderu VI, ocu i ljubavniku Lukrecije; okrećem se od Ivana XII (1319.), koji je zanekao besmrtnost duše i kojeg je svrgnuo sveti ekumenski Koncil u Konstanci. Netko će tvrditi da je ovaj Koncil bio samo privatna; neka je bilo tako, ali ako mu odbijete priznati bilo kakav autoritet, logičan slijed je da morate smatrati nominaciju Martina V (1417.) ilegalnom. Što će onda biti s papinskim nasljeđivanjem? Možete li naći njegovu nit?

Ne govorim o raskolu koji je obećastio crkvi. U tim nesretnim vremenima, papinsku stolicu u Rimu su zauzimala dva suparnika, a ponekad čak i tri. Koji je od njih bio pravi papa? Da još jednom zaključimo, ponavljam, ako prihvatite nepogrešivost sadašnjeg rimskog biskupa, morate prihvatiti i nepogrešivost svih prethodnika, bez isključivanja ijednoga. Ali, možete li to učiniti kad povijest ustanovljava jasno kao dan da su pape grijehale u svom naučavanju? Možete li to učiniti i podržati pohlepne, incestuozne, ubilačke, simonijske (prodavanje i kupovanje crkvenih službi) pape, kao namjesnike Isusa Krista? O, presveta braćo! Podržati takvu grozotu bi bila izdaja Krista gora od Judine. Bilo bi to bacanje blata u Njegovo lice. (Uzvicima: 'Skinite ga sa propovjedaonice, brzo, zatvorite usta heretiku!')

Povratak Božanski nadahnutim svetim knjigama

Prećasna moja braćo, zašto vi ne; zar ne bi bilo poštenije da odvažete moje razloge i dokaze na vagi svetosti? Vjerujte mi, povijest se ne može ponovo stvarati; ona je tamo i ostaje za vječnost da protestira energično protiv dogme papinske nepogrešivosti. Vi to možete prihvatiti jednoglasno, ali jedan glas će nedostajati, a to je moj! Monsinjori, pravi vjernici imaju svoje oči uprte u nas i od nas očekuju da ispravimo bezbrojna zla koja obećavaju crkvi: hoćete li ih prevariti u njihovim nadama? Zar nećemo odgovarati pred Bogom ako propustimo ovu važnu priliku koju nam je Bog dao da izlječimo pravu vjeru. Iskoristimo priliku, moja braćo, naoružajmo se svetom hrabrošću; učinit ćemo snažni i plemeniti pokušaj; okrenimo se naučavanjima apostola, jer bez toga nam ostaju samo greške, tama i lažna tradicija. Iskoristimo svoju pamet i inteligenciju i uzмимо apostole i proroke kao svoje nepogrešive gospodare s obzirom na pitanje nad pitanjima: 'Što ja moram učiniti da bih bio spašen?' Kad jednom to odlučimo, postavili smo temelje svom dogmatskom sistemu, čvrsto i nepokretno na stijeni, trajno i nepodmitljivo i božanski inspirirano Svetim Pismom. Puni povjerenja izađemo pred svijet i poput apostola Pavla, u prisutnosti slobodnih mislilaca, znat ćemo 'nitko drugi nego Isus Krist, On razapeti'. Pobijediti ćemo propovijedanjem 'ludosti na križu' kao što je Pavao pridobio učene ljude Grčke i Rima; a rimska crkva će imati svoju slavnu '89. (Clamorous viče: 'Silazi dolje! Van s protestantom, Kalvinistom, izdajicom Crkve!') Vaši povici, monsinjori, ne plašite me. Ako su moje riječi vruće, moja glava je hladna. Nisam ni Luterov ni Kalvinov ni Pavlov ni Apolonov, nego Kristov'. (Ponovljeni povici: 'Anatema, anatema, izdajniku!')

Anatema? Monsinjori, anatema? Vi vrlo dobro znate da ne protestirate protiv mene nego protiv svetih apostola pod čijim zaštitom bih želio da ovaj Koncil stavi crkvi. Ali ako umotani u zavoj iz svojih grobova, hoćete li govoriti jezikom drugačijim od mojega? Što biste im rekli kad vam u svojim rukopisima pokažu da je papinstvo zastranilo od Evanđelja Sina Božjeg, koje su oni propovijedali i potvrdili na tako velikodušna način svojom krvlju? Biste li im se usudili reći da nam je draže učene naših vlastitih papa, našeg Bellarmin-a ili Ignacija Loyola od vašeg? Ne, ne, tisuću puta ne! Ukoliko niste zaćepili uši da ne čujete, zatvorili oči da ne vidite, isključili svoj um da ne možete razumjeti. Ah! ako nas onaj koji vlada nad nama želi kazniti, učinit će da Njegova ruka teško padne na nas, kao što je učinio sa faraonom, nema potrebe da zove Garibaldijeve vojnike da nas odvuču od vječnog grada. Dovoljno je dopustiti da učine Pia IX božanstvom, kako smo mi učinili boginjom blaženu Djevicu.

Stanite, stanite, prećasna braćo na odvratnoj i besmislenoj nizbrdici na koju ste sami sebe postavili. Spasite Crkvu od brodoloma koji joj prijete tražeći jedino od Svetog Pisma pravila vjere u koja trebamo vjerovati i koja trebamo propovijedati.

Ja sam svoje rekao: neka mi Bog pomogne! Izvor: <http://members.lycos.co.uk/inlineradv/Strossmayer.htm>

NAPOMENA: Kako sam nedavno dobio informaciju da je gore navedeni govor krivotvorina, s jedne strane kao krivotvorina koji želi biti čiste savjesti pred Bogom i s druge strane kao osoba koja ne zna sa 100% sigurnošću je li ovaj govor napisao biskup Strossmayer ili mu je bio podmetnut, osjećam se dužan to spomenuti.

U svakom slučaju s obzirom da je govor ipak postojao kao takav je zanimljiv, a informacije o tome je li ga zaista napisao J. J. Strossmayer vi možete pronaći na slijedećim stranicama: <http://www.blog.hr/print/id/1624459484/strossmayerova-krivotvorina-transkript-ili-govor.html> <http://defensorfidei.blog.hr/2007/12/index.html#dan17>

Također navodi u Katoličkoj enciklopediji daju naslutiti da je Strossmayer ipak bio zamijećeni protivnik papinskog autoriteta i papine nepogrešivosti.

http://www.catholicity.com/encyclopedia/s/strossmayer,joseph_georg.html

<http://www.newadvent.org/cathen/14316a.htm> Ukoliko netko ima više informacija na ovu temu neka se slobodno javi.

Zversec